

Адалберт Ерделі
1891-1955

«Ерделівські читання» – науково-практичні конференції, які, починаючи з 2003 року, проводить Закарпатський художній інститут. Згодом вони набули статусу всеукраїнського, а з 2006 року – міжнародного.

Ім'я Адальберта Ерделі конференції отримали тому, що він був одним із основоположників закарпатської мистецької школи та першого мистецького освітнього закладу, багато працював як письменник, філософ, мистецтвознавець. Саме Адальберт Ерделі першим зрозумів потребу формування мистецького середовища для сприйняття нових європейських художніх ідей. З цією метою він проводив лекції для викладачів Ужгородської гімназії, вказуючи на те, що нове мистецтво потребує не тільки естетичного виховання, але і глибокого знання історії та літератури.

Пленарні та секційні засідання «Ерделівських читань», а також обговорення їх результатів засвідчують високий науковий рівень. Науково-практичні конференції приймають ухвали.

Матеріали попередніх конференцій були опубліковані у форматі спецвипусків «Вісника Львівської національної академії мистецтв». Це – перший випуск «Наукового вісника Закарпатського художнього інституту».

Проведенню конференцій активно сприяють відповідні управління Закарпатської обласної держадміністрації.

РІШЕННЯ
Міжнародної науково-практичної конференції
«Ерделівські читання»

Учасники Міжнародної науково-практичної конференції «Ерделівські читання», яка проходила в Ужгороді 10-12 травня 2010 року, заслухали і обговорили наукові доповіді, присвячені аналізу творчої спадщини корифеїв художніх шкіл України ХХ століття, творчій практиці сучасних українських і зарубіжних митців, а також проблемам розвитку вищої мистецької освіти сьогодні. В результаті проведеної роботи зроблено наступні висновки:

1. Творчі досягнення видатних українських митців та педагогів Адальберта Ерделі, Михайла Бойчука, Олексія Кокеля базувалися на таких складових, як високоякісна академічна підготовка з фахових дисциплін, вивчення народного мистецтва та детальне ознайомлення із сучасними для них напрямками розвитку європейського мистецтва.

2. Сучасне мистецтво закономірно викликає в студентській молоді підвищений інтерес і захоплення, але проблемою залишається критичне осмислення новітніх напрямків та пошук власного творчого шляху. Це вимагає широкого обговорення сучасних художніх тенденцій у середовищі студентів із залученням провідних теоретиків та практиків мистецтва. Водночас базова академічна освіта залишається основою підготовки майбутніх митців.

3. Сучасний стан з присвоєнням вчених звань доцента та професора (необхідність написання підручника, наукових публікацій) не дозволяє залучати до навчального процесу провідних художників, визнаних критиками та мистецьким середовищем в Україні та за кордоном.

4. Зважаючи на невелику кількість вищих художніх навчальних закладів, що діють в Києві, Харкові, Львові та Ужго-

роді, вважаємо недоцільним написання кожним потенційним доцентом чи професором підручника з живопису, рисунку, композиції, натомість варто створити авторські колективи для підготовки єдиних підручників з цих дисциплін, а також посібників з декоративно-прикладного мистецтва.

5. Вважаємо, що діючі правила прийому до вищих навчальних закладів слід відкоригувати щодо мистецьких вузів, оскільки сума балів за незалежне тестування та за повну середню освіту є вирішальною для вступу, а іспит з фаху перетворюється на другорядний.

6. Протягом тривалого історичного періоду на території України сформувалися самобутні регіональні художні школи – київська, одеська, харківська, львівська та закарпатська. Непродумана реформаторська політика в галузі вищої освіти (об'єднання, ліквідація вишів) може привести до втрати мистецьких навчальних закладів, а відтак і нівелювання художніх традицій, що творять мистецьке обличчя України. Збереження та розвиток цих традицій можливі за умови існування в кожному з цих регіонів власного вищого художнього закладу.

Головуючий конференції «Ерделівські читання»,
ректор Закарпатського художнього інституту
проф. **І. І. Небесник**

Секретар конференції «Ерделівські читання»
доц. **М. В. Приймич**